

**До 100-річчя
утворення
Західно-
Української
Народної
Республіки**

ЗУНР

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСНА РАДА

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСНА РАДА

ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ ПОЛІТИЧНИХ І ЕТНОНАЦІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ІМЕНІ ІВАНА КУРАСА НАН УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ НАРОДОЗНАВСТВА НАН УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ УКРАЇНОЗНАВСТВА ІМЕНІ ІВАНА КРИП'ЯКЕВИЧА НАН УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА НАН УКРАЇНИ

КАНАДСЬКИЙ ІНСТИТУТ УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКА НАРОДНА РЕСПУБЛІКА

1918 – 1923

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ

ТОМ

4

Т – Я

Praha, Poděbrady. Ukrajinský hromadský komitét v ČSR se sídlem v Praze. 489. 601–900. 341.

Петро Гуцал

ЦУРКАНОВИЧ

Сидір Костянтинович

(11.04.1883–24.12.1953) – педагог, сотник УГА, громад.-політ. діяч. Племянник О. Поповича. Н. в с. Вилавче (нині Коритне Вижиц. р-ну Чернів. обл.) в сім'ї нар. вчителя. Випускник 1-ї держ. г-зії м. Чернівці (1904). Після завершення філол. студій на філос. ф-ті Чернів. ун-ту – проф., учитель-пом., згодом проф. 2-ї держ. нім.-укр. г-зії (з 11.1918 – Держ. укр. г-зії) у Чернівцях (осн. предмети історія і географія).

Ще студентом був обраний чл. правління студент. т-ва “Союз” (1904–06). Належав до чл.-засн. укр. студент. т-ва “Запороже” (1910), т-ва “Укр. нар. дім” та т-ва “Укр. середня школа” в Чернівцях (1913). Після санації “Селянської каси” обраний чл. правління цієї установи (1913–14). Брав активну участь у виборчих вічах (виступ у м. Вашківці (нині Вижиц. р-ну) 6.05.1911 на підтримку вимог укр. правосл. шляхти, виступ 1.05.1913 на вічу в Нар. домі м. Чернівці). Один з викл. курсів вищої нар. освіти (нар. ун-ту) в Чернівцях 1912.

Військ. службу розпочав 1908 як унтер-офіцер 41-го піх. полку. З 1.01.1909 перебував у резерві австр. армії, з 05.1915 – як офіціал (надпоручник); був поранений, нагороджений Золотим хрестом заслуги з короною на стрічці медалі за мужність.

Після проголошення УД в 11.1918 став на службу в УГА в ранзі поручника, придільений до ДСВС. 1.03.1919 іменованний УНРадою сотником інтендатури УГА.

03.1919 – один з ініціаторів заснування в м. Станиславів (нині Івано-Франківськ) Буковин. УНРади, її 1-й писар (секретар), після евакуації уряду ЗУНР до м. Кам'янець-Подільський (нині Хмельн. обл.) та відновлення там діяльності Буковин. ради в 08.1919 – її представник у Чернівцях.

Упродовж 03–04.1919 – експерт спец. дипломатичної місії ЗОУНР у

м. Бухарест, яка вела переговори з міністром закорд. справ Румунії М. Ферекіде та кер. франц. військ. місії в Румунії ген. А.-М. Бертельо щодо Буковини, ліквідації загрози окупації Румунією Сх. Галичини й спільних дій проти більшовиків. 1920–21 як майор ДА УНР за дорученням полк. Є. Лугового, представника в Чернівцях Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Румунії, проводив набір добровольців до лав укр. армії та повстанських загонів.

Влітку 1919 – один з ініціаторів (разом з К. Кракалією, Г. Андріящуком, С. Канюком, Г. Яворським та І. Бекулом) відновлення діяльності УСДП на Буковині та її друкованих органів “Воля Народа” й “Вперед”. 1921 МВС Румунії завело особову справу на Ц. Був укр. соціаліст. канд. по виборчому округу Вашківці на виборах до рум. парламенту в 05.1920. Разом з І. Бекулом. у 09.1921 вийшов зі складу УСДП на Буковині.

1920–40 – проф. ліцею Драгош Вода м. Сірет (нині Румунія). Канд. по виборчому округу Радівці від Нац.-цараніст. партії на виборах до рум. парламенту в 12.1937. В останньому списку чл. т-ва “Укр. нар. дім” у Чернівцях від 15.06.1943 Ц. згаданий як проф. ліцею в Сіреті на пенсії, рум. громадянин укр. походження.

У роки ДСВ був примусово евакуйований до м. Думбровень (нині Румунія).

П. у м. Думбровень, де й похований на вірмен. цвинтарі.

Літ.: Буковина – її минуле і сучасне. Париж; Філадельфія; Дітройт, 1956; *Власенко В., Сапсай О.* Склад і структура надзвичайної дипломатичної місії УНР в Румунії // Суспільно-політичні процеси на українських землях: історія, проблеми, перспективи: збірник матеріалів III Всеукр. наук.-практ. конференції, м. Суми, 17 квітня 2015 р.: у 2 ч. Ч. 1. Суми, 2015. С. 56–64; *Добрянський О., Старик В.* Змагання за українську державність на Буковині. Документи і матеріали. Чернівці, 2009; *Доцівник І.* “Життєпис”. Вибрані твори. Вижиця, 2006. С. 44; Українська Галицька Армія / ред. Д. Микитюк. Т. 2. Вінніпег, 1960.

**Олександр Руснак,
Володимир Старик**

ЦУРКАНОВИЧ
Сидір Костянтинович

Ціховський Лев Іванович	Микола Вітенко, Петро Гуцал	367
Цопа Костянтин Дмитрович	Петро Сіреджук, Володимир Старик	368
Цукорник Онуфрій	Петро Гуцал	368
Цуркан Денис Омелянович	Петро Гуцал	368
Цурканович Сидір Костянтинович	Олександр Руснак, Володимир Старик	369
Цурканович Теофіль Юрійович	Володимир Старик	370
Цьокан Григорій Іларіонович	Петро Гуцал	370
Цьокан Ілля Іларіонович	Петро Гуцал, Микола Лазарович	370
Цяпка Іван Михайлович	Микола Лазарович	372
Чабак Василь	Петро Сіреджук	373
Чабан Ілля Андрійович	Микола Вітенко, Петро Гуцал	373
Чайка Іван Олексійович	Микола Вітенко, Степан Кобута	373
Чайківська Ольга Михайлівна	Петро Гуцал	374
Чайківський Андрій	Микола Вітенко	374
Чайківський Василь	Микола Вітенко	374
Чайківський Євген Михайлович	Петро Гуцал	375
Чайківський Ілярій (Ілля)	Микола Вітенко, Петро Гуцал	375
Чайківський Микола Степанович	Микола Вітенко	375
Чайківський Михайло	Ольга Малюта	376
Чайковський Андрій Якович	Микола Васильчук	376
Чайковський Богдан Андрійович	Микола Лазарович, Богдан Мельничук, Олег Павлишин	377
Чайковський (Чайківський) Микола Андрійович	Олег Павлишин	378
Чайковський Павло Петрович	Петро Гуцал	379
Чайковський Теодор	Петро Сіреджук, Олег Павлишин	379
Чайковський Теофіль	Микола Вітенко, Петро Гуцал	380
Чанський Рудольф-Франц	Петро Гуцал	381
Чапельський Ілярій Іванович	Микола Вітенко, Петро Гуцал	381
Чарнецький Василь	Володимир Старик	381
Частка Гуго	Олег Стецишин	382
Чвартацький Григорій	Надія Волинець, Микола Лазарович, Богдан Мельничук	383

Наукове видання

ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКА НАРОДНА РЕСПУБЛІКА

1918 – 1923

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ

ТОМ

4

Т – Я

Автор ідеї та ініціатор видання
Микола Кугутяк

Літературний редактор
Галина Пославська

Художнє оформлення
Борис Великоголова

Верстка
Ігор Стахів

Манускрипт-Львів
вул. Енергетична, 22/10.
тел./факс: (032) 227 68 24
e-mail: petromelen@gmail.com

36 Західно-Українська Народна Республіка 1918–1923. Енциклопедія : До 100-річчя Західно-Української Народної Республіки. Т. 4: Т – Я. Івано-Франківськ : Манускрипт-Львів, 2021. 688 с.

ISBN 978-966-2067-72-9

Пропоноване енциклопедичне видання вперше в українській та світовій історичній науці презентує читачеві комплексне дослідження одного з найяскравіших феноменів вітчизняної історії – доби Західно-Української Народної Республіки. Енциклопедія є результатом тривалих наукових студій і сучасного творчого осмислення фундаментальних процесів українського державотворення і соборності на початку XX століття, узагальнення здобутків вітчизняної та зарубіжної історіографії у вивченні даної проблеми за роки незалежності України. На великому і якісно новому джерельному матеріалі з вітчизняних і закордонних архівосховищ і наукових бібліотек, застосовуючи сучасні методологічні підходи й останні досягнення соціогуманітарних наук, автори видання – науковці з Івано-Франківська, Києва, Львова, Чернівців, Тернополя – розглядають передумови революційного чину в Галичині, внутрішню і зовнішню політику ЗУНР, її збройну боротьбу і міжнародне становище, національні, соціально-економічні, культурні, етноконфесійні процеси в краї, партійно-політичну систему ЗУНР, її правову і законотворчу діяльність тощо. Велику увагу приділено повсякденному життю та побутові населення західноукраїнського регіону в 1918–1923 рр., просопографічним аспектам історії ЗУНР, питанням історичної персоналістики і біографістики, відомим і маловідомим історичним постатям борців за українську державність, незалежність і соборність, висвітленню різноманітних тем і сюжетів Енциклопедії за допомогою унікальних фотодокументів та оригінального, автентичного ілюстративного матеріалу. Енциклопедичне видання пропонуємо увазі учнів, студентів, аспірантів, докторантів, викладачів вищої і середньої школи, усіх, хто цікавиться історією України XX століття.

УДК 94 (477) "1918–1923"
ББК 63.3 (4 Укр)